

Papiery specjalne – nowe tendencje

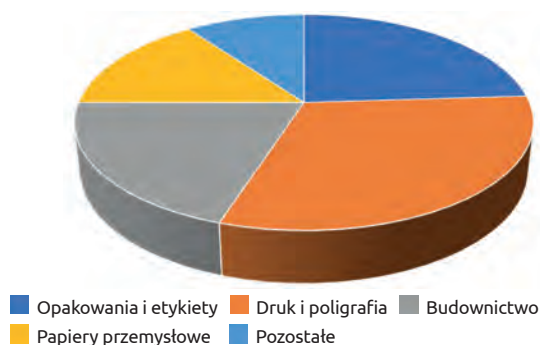
TOMASZ GRACZYK

Papiery specjalne są jednym z najważniejszych i jednocześnie lukratywnym segmentem rynku papieru i odgrywają bardzo istotną rolę w wielu branżach, jak np. opakownictwo, poligrafia, budownictwo. Zyskują na znaczeniu ze względu na rosnące zastosowanie w wielu dziedzinach gospodarki na świecie.

„Przegląd Papierniczy” od kilku lat poświęca sporo uwagi zagadnieniom papierów specjalnych [3-6]. Ich produkcja wzrasta, w miarę jak producenci papierów graficznych i papieru gazetowego stają przed wyzwaniem zmiany profilu, ze względu na malejące zapotrzebowanie na te rodzaje.

Papiery specjalne dzieli się na: dekoracyjne, przekładkowe, opakowaniowe, drukowe i pozostałe. Do grupy specjalnych papierów pozostałych zalicza się m.in.: papiery do celów medycznych, izolacyjne i filtracyjne, zabezpieczone przed kopiowaniem oraz banknotowe. W sumie kategoria ta obejmuje ponad 40 rodzajów.

Udział procentowy zastosowań poszczególnych papierów przedstawiono na rysunku 1.

Rys. 1. Udział rynkowy głównych zastosowań papierów specjalnych

Prognoza do 2025 roku

Globalnie, w porównaniu z innymi rodzajami papierów, popyt na papiery specjalne wzrasta, chociaż nie w takim tempie, jak w przypadku papierów opakowaniowych i higienicznych

(tabela 1). W Azji (zwłaszcza w Chinach) produkcja papierów specjalnych rośnie w szybkim tempie, podczas gdy w Europie i Ameryce Północnej okresowo odnotowywano jej spadki (choć ostatnio mniejsze). Na całym świecie wzrasta produkcja papierów specjalnych, takich jak: artystyczne, do laminowania, pakowania, a nawet bibułki papierosowej (Co dziwne, popyt na papierosy w Chinach szybko rośnie, podczas gdy reszta świata rzuca palenie). Tendencja spadkowa dotyczy natomiast papierów komunikacyjnych i na tapety ścienne (tabela 2).

Tabela 1. Zmiana wielkości światowej produkcji poszczególnych rodzajów papierów i masy celulozowej w latach 2007-2016 [10]

Produkt	mln ton	Zmiana, %
Papiery higieniczne	16	61
Papiery opakowaniowe	74	48
Masa celulozowa rynkowa	17	15
Papiery specjalne	2,9	15
Papiery graficzne	-11	-10
Papier gazetowy	-16	-37

Należy zauważyć, że szacunkowa wielkość produkcji papierów specjalnych jest wartością dość zmienną, zależną od sporządzającego prognozę (firmy konsultingowej), horyzontu czasowego i przyjętej metodologii [2, 7-9].

W 2019 r. światowa produkcja papierów specjalnych osiągnęła 25,03 mln ton, co stanowiło 5,5% szacunkowej całkowitej produkcji papieru i tektury – a ta wyniosła ponad 450 mln ton [9]. Chociaż procentowy udział tych papierów w całkowitej produkcji jest niewielki, stanowią one coraz bardziej optycalną ofertę rynkową.

Prognozuje się, że produkcja papierów specjalnych zwiększy się (z 25,03 mln ton w 2019 r.) do 28,02 mln ton w 2024 r., co odpowiada 2,3% rocznej stopy wzrostu. W miarę rozwoju tego rynku nastąpią zmiany, które będą miały znaczący wpływ na przyszłą rentowność tej branży. I tak, wzrost wielkości sprzedaży będzie najsilniejszy w regionie Azji i Pacyfiku – wg prognozy wyniesie 3,8% rocznie. Już dziś zapotrzebowa-